

Medlemsblad för

Sörmlands Idrottshistoriska
Sällskap

Nr.1 - 2021

SÖRMLÄNSKA IDROTTSMINNEN

Kallelse till årsmöte.

Bokslut 2020 och Budget 2021.

Verksamhetsrapport 2020.

Maratonmedalj till Katrineholm

Tunavallens historia

Redaktören har ordet

Tord Juszcak

Vilket år det blev. Hela världen gungade och det fanns betydligt viktigare saker att ta hand om än idrott av alla slag. Vi får bara hoppas att det aldrig blir likadant en gång till. Sakta håller livet på att återgå till det normala, även om det säkert kommer att ta tid.

Det aktuella hälsoläget gör det extremt svårt att planera verksamhet. Vad kommer vaccineringen att betyda? Hur kommer våren att se ut? Och sommaren och hösten.

Vi försöker i alla fall att få till ett årsmöte i april, som får bli för två år. Och en Stockholmsresa med besök på Riksidrottsmuseet med en bra allsvensk fotbollsmatch under maj.

Finnkampen i Tammerfors blev ju inte heller av, ett besök på hemmaplan den 5 sept. kan vara ett alternativ, så satsar vi på Finnkampen i friidrott i vårt grannland 2022 istället.

Ett idrottscafé med några kända sörmlänningar har vi planerat in i oktober. Har du något bra förslag så hör av dig. Någon har föreslagit bröderna Eldebrink. Båda är ju sörmlänningar och dessutom medlemmar i SIHS. OS-medalj i hockey, Anders och friidrott Kent, (spjut) finns det säkert en hel del att prata runt.

Problemet med videoskärmen har vi dock inte kunnat lösa. Det finns idéer om att flytta den från MunktellArenan i Eskilstuna till ett säkrare ställe med mer personaltillsyn, ex, Stadsbiblioteket eller Stadsmuseet.

Samtidigt kollar Nyköping och Katrineholm hur förutsättningarna ser ut för att ställa

ut en anläggning i Rosvalla och Duveholmshallen. Ekonomiska möjligheter till fler anläggningar kan vi säkert klara av.

Under hösten kom SIHS över en autografsamling från 1950-talet. Tanken är att ordna enklare skärm-utställningar som är lätt att flytta mellan olika arrangörer. Drygt 140 namnteckningar är inplastade i A-4 storlek med namn, födelsedata, meriter, bild med autografen längst ner. Det är enkelt att plocka ihop olika delar till en utställning, sörmlänningar, sverigeelit, samt världselit. Eller fotbollsspelare, brottare och friidrottare.

Vi har också mist fyra av våra medlemmar. En av grundarna av SIHS, Erik "Östdal" Gustavsson från Katrineholm och Lennart Dahl från och Lars-Göran Carlsson, Nyköping samt Göran Söderlund, Katrineholm. Du hittar minnesord om de fyra gentlemännen inne i tidningen.

Ett problem är medlemsbladet *Backspegeln*. De övriga sällskapen i landet har också medlemsblad och alla är av mycket hög klass. Men där finns det oftast en hel redaktion på fyra-fem redaktörer, varav många gamla sportjournalister. Jag skulle gärna vilja se att några kan ställa upp även hos oss. Det börjar bli slut på uppslagen och idéerna.

Du vet väl att du som medlem kan bidra med att förgylla tidningen med insändare, reportage, debattinlägg osv. Du kan också skicka in bilder för publicering – färg eller svartvita, digitala eller vanliga kort.

Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap

SIHS

kallar till årsmöte

Tid: Onsdagen den 14 april 2021 kl. 17.00

Plats: Hotell Plevnagården i Malmköping

Efter årsmötet bjuder SIHS på kaffe och macka och vi får därefter lyssna till Sörmlandsprofilen Leif Jacobsson, som berättar om Malmköping - Sörmlands hjärta, regementet som försvann och Malmahed. Leif är också en duktig trubadur som lovat ta med gitarren.

Anmälan om deltagande till ordf. Anders Krafft, anders.krafft43@gmail.com eller 070-688 49 00 senast den 28 mars 2021.

VÄLKOMMEN

Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap

SIHS

Föredragningslista vid Årsmötet 2021

1. Årsmötets öppnande med parentation.
2. Val av ordförande för årsmötet.
3. Val av sekreterare för årsmötet
4. Val av två justeringsmän att jämte ordförande justera årsmötesprotokollet.
5. Val av två rösträknare.
6. Fråga om årsmötets behöriga utlysande.
7. Föredragning av verksamhetsberättelsen för 2019 och 2020.
8. Fastställande av resultat- och balansräkning för 2019 och 2020.
9. Föredragning av revisionsberättelsen för 2019 och 2020
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen under den tid revisionen omfattar.
11. Fastställande av verksamhetsplanen för 2021.
12. Fastställande av budget för verksamhetsåret 2021
13. Fastställande av årsavgiften för 2021, 2022.
14. Fastställandet av antal styrelseledamöter.
15. Val av ordförande för en tid av ett år.
16. Val av halva antalet styrelseledamöter för en tid av två år.
17. Val av fyra ersättare för en tid av ett år.
18. Val av en revisor och en revisorssuppleant för en tid av ett år.
19. Val av tre ledamöter till valberedningen för en tid av ett år.
20. Av styrelsen till årsmötet väckta frågor.
21. Fastställande av stadgeändring gällande "hedersledamöter"
22. Övriga inkomna motioner.
23. Årsmötets avslutande.

Verksamheten 2020

Verksamhetsrapporten för 2020 presenteras i sin helhet på årsmötet, men för dig som inte har möjlighet att närvara kommer här en förkortad sammanfattning.

Och den blir kort, vi hann ju knappt börja året innan pandemin bokstavligt talat slog ut all möjlighet till verksamhet.

Två arrangemang hann vi i alla fall med, men årsmötet i början av april sköt vi upp och hoppades att kunna avhålla det senare under året, vilket visade sig vara en önskedröm. Vi fick ta beslutet att köra verksamheten utan årsmöte med den valda styrelsen som ansvarig även för 2020. Årsmötet 2021 får omfatta två år istället. Vilket är helt enligt reglerna som Riksidrottsförbundet förespråkar. Vid årsmötet 2019 valdes följande personer.

Ordf. Anders Krafft, Torshälla, vice ordf. Jan-Erik Johansson, Nyköping, kassör Lena Siljebråt, Eskilstuna, sekreterare Tord Juszczak, Eskilstuna. Ledamöter Christer Hellqvist, Katrineholm, Rolf Grubjer, Eskilstuna. Ersättare Lennart Wangenfors,

Vingåker, Ewa Friedmann, Nyköping, Lennart Pettersson, Eskilstuna. Revisor Kjell Carlsson, Eskilstuna, ersättare Lennart Nystedt, Torshälla. Valberedning Lennart Nystedt, Torshälla, Kjell Pettersson, Katrineholm, Lennart Dahl, Nyköping.

Den **17 februari** samlades 26 medlemmar utanför den nya arenan "Stiga Sport Arena" i Eskilstuna och fick en ingående och intressant guidning. Jörgen Hedberg på RF-SISU Sörmland informerade därefter om Idrottsförbundets verksamhet med över 700 föreningar i medlemsregistret. Vår egen lokal nere i MunktelArenans källare visades, liksom videoskärmen, som dock var ur funktion. En trivsamt måltid intogs på rest. Västra Porten och dagen avslutades med elitseriehandboll där Guif besegrade Önnered.

Den **12 mars** bjöd Nyköping på ett idrottscafé på Rosvalla. Världsboxaren Erik Skoglund gästade föreningen och berättade om sin karriär, samt visade upp ett av de mästarbälten han erövrat. Erik startade sitt proffsboxande 2010 och det blev 26 matcher som gav 25 segrar. Men under ett träningspass i december 2017 drabbades Erik av en hjärnblödning. Ett drygt 20-tal medlemmar imponerades av hans hårda och målinriktade rehab arbete. Erik avtackades med bokgåva och blommor av ordf. Anders Krafft.

Den ekonomiska förvaltningen för 2020 blev helt annorlunda mot budget. Coronapandemin medförde att verksamheten gick på tomning större delen av året och det påverkade både intäkter och kostnader. Det redovisade överskottet för verksamhetsåret landade på 8 422 kronor och likviditeten är fortfarande god. Vi disponerar c:a 200 000 kronor som finns på bankkontot.

Den ekonomiska redovisningen ska godkännas av årsmötet och styrelsen beviljas då eventuellt ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Årsmötet är beslutande organ för förslagen budget 2021.

<u>Intäkter</u>	<u>Resultat 2020</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Budget 2021</u>
OS-boken, försäljning	1 275	600	0
Medlemsavgifter	8 200	8 500	0
Verksamhetsbidrag	60 000	60 000	40 000
Deltagaravgifter	4 800	65 000	6 000
Summa	<u>74 275</u>	<u>134 100</u>	<u>46 000</u>
<u>Kostnader</u>			
Trycksaker och <i>Backspegeln</i>	17 185	20 000	20 000
Bankkostnader	759	1 000	1 000
Lokalhyror	5 989	2 000	6 500
Kurser/Konferenser/Sammanträden	466	4 000	4 000
Porto/Administration	15 334	11 000	16 000
Bilersättningar	999	4 000	2 000
Med.avg/Tidskrifter/Arrangemang	8 550	130 000	10 500
Årsmöten, Caféprogram	8 057	10 000	10 000
Uppvaktningar	1 264	3 000	3 000
Annonser	7 250	6 000	8 000
 Summa	 65 853	 191 000	 81 000
Årets resultat	+8 422		-35 000

Porträttet

Marie Enqvist

Om Marie inte föddes på en skjutvall 1974, så är hon i alla fall uppfödd där. Mamma Anita var landslagsskytt och länge Sveriges bästa kvinnliga skytt med VM-silver 1978 och tillsammans med tvillingarna Christina och Margareta Gustavsson utgjorde Eskilstunatjejerna länge det Svenska skyttelandslaget. Pappa Lars-Erik sköt också i landslaget i 17 år, mellan 1963 -80 och har två SM-guld. Marie lärde sig snabbt hantera bössan. Något som hon utvecklade under åren på skyttegymnasiet i Strömsund.

Marie debuterade i landslaget 1990 och efter 30 år på skjutvallen och drygt 20 år som landslagsskytt håller hon fortfarande världsklass.

Ingen har en så diger prissamling som Marie. Här finns VM-medaljer, både individuellt som i lag. 16 EM-medaljer, många Nordiska Mästerskap och flera segrar i World-Cup. Dessutom ett drygt 100-tal SM-medaljer.

Maries bästa gren var 60 skott liggande över 300 meter. 2003 satte hon ett fantastiskt världsrekord i grenen. Av maximala 600 poäng pangade hon in 596. Det motsvarar alltså 59 tior och en sexa. Det som grämde Marie mest var att grenen aldrig blev olympisk. Herrarna har den, men inte damerna. Så någon start i OS blev det aldrig.

En så lång aktiv karriär kräver mycket och hennes vänstra handled har opererats sex gånger och till slut satte läkarna i skruvar i handleden, vilket dock inte hindrat henne att fortsätta tävla i de olika masterklasser som finns. I klassen 40+ tog hon tre VM-medaljer så sent som sommaren 2000. Och det lär bli fler. Det finns klasser upp till 60+ Marie är också anställd av Eskilstuna Skytteförening och ansvarar för tävlingsarrangemangen på Hugelsta Skyttecentrum och i MunktelArenan, där en av landets bästa 50-metersbanor finns. Och ungdomsskyttet i klubben blomstrar och att för de yngre ha en instruktör och skytteprofil med de meriterna måste kännas inspirerande.

Autografer

Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap har kommit över en stor autografsamling från 1950-talet. Samlingen består av 144 världsrekordinnehavare, världsmästare, olympiska medaljörer och Svenska Mästare.

Bland namnen kan nämnas världsmästarna i tungviktsboxning, *Jersey-Joe Wallcot*, *Floyd Patterson* och *Ingemar Johansson*. Real Madrids stjärna *Alfredo di Stefano*, kulbjässen *Jim Fuchs* som satte världsrekord på Tunavallen 1950, samt *George Rohden* som också satte världsrekord på 400 meter vid samma friidrottsgala.

Hjalmar "Hjallis" Andersen åkte hem VM-guldet på skridsko också på Tunavallen i Eskilstuna 1950. *Neal Fraser* var stor tennisstjärna från Australien med ett flertal segrar i Wimbledon. Brottarlegendarerna *Olle Anderberg*, *Per Berlin*,

Bertil Antonsson och *Rudolf "Preven" Svedberg* ingår också i samlingen.

Fotbollsspelare som *Torsten Lindberg*, *Kalle Svensson*, *Henry "Garvis" Carlsson*, *Lennart "Nacka" Skoglund*, *Calle Palmér*, *Agne Simonsson*, *Bengt "Zamora" Nyholm* förgyller samlingen.

Så gör även *Sven "Tumba" Johansson*, *Gert Fredriksson*, *Sixten Jernberg*, *"Mora-Nisse" Karlsson*, *"Varg-Olle" Nygren*, *Richard Dahl* och *"Nora-Anna" Larsson*

Plus Eskilstunastjärnor som *Carl-Erik Stockenberg*, *Lennart "Nappe" Kärrström*, *Birgith Kihlström*, *Curt Spogardh*, *Bernt Engblom*, *Sune "Mona-Lisa" Andersson* med flera.

Tanken är att kunna göra skärmutställningar som enkelt kan flyttas runt mellan olika platser under rubriken *"Mitt -50-tal, levande idrottshistoria med SIHS"*.

Tunavallen

Eskilstuna

Söndagen den 25 maj 1924 invigdes Tunavallen av Kronprins Gustav Adolf, senare kung Gustav VI Adolf. Vädret var inte det bästa och publiken svek invigningen, men det var ett omfattande program med bland annat ett tusental skolbarn som kommenderats upp till invigningen och genomförde ett gymnastikprogram.

Kronprinsen sa i sitt invigningstal –*Eskilstunaborna har fått en vacker arena som kommer att skänka glädje åt mångtusende medborgare, släktled efter släktled.*

Bara några månader efter invigningen startade den första Allsvenskan i fotboll. IFK Eskilstuna var en av de tolv lagen som fanns med. Och historia skrevs direkt. Den 3 augusti 1924 mötte IFK i premiären IK Sleipner på sin nya arena. Gästernas Evert Blomgren gav sitt lag ledningen med 1-0 tidigt i den första halvleken och det visade sig att det blev **allsvenskans första mål**, som alltså gjordes på Tunavallen

Året därpå fanns också IK City med i den högsta serien. **Två allsvenska derbyn** drog mycket folk och City tog tre poäng av storebror. Seger med 4-3 på senhösten och vårmatchen slutade 3-3. City klarade sig dock inte kvar i Allsvenskan, men visst önskar vi oss en repris. Allsvenskt derby på Tunavallen, det skulle smaka.

År 1931 blev lite speciell. Den 20 september sattes ett prydligt **publikrekord**. 16 770 åskådare räknades in då AIK kom på besök. Publikciffran motsvarade då halva Eskilstunas befolkning, men extratåg kom från Stockholm. Rekordet kom att stå sig i drygt 30 år.

Världslöparen Gunder Hägg kom till Tunavallen den 1 september 1941 och deltog i en friidrottsgala. Han fick en ersättning av arrangörerna på 350 kronor, vilket kom fram och **Gunder Hägg avstängdes ett år** för brott mot

amatörbestämmelserna och två IFK-ledare avstängdes och klubben förbjöds att arrangera friidrottstävlingar under två år.

Ett av Tunavallens större arrangemang kunde publiken avnjuta 1949. Det var en uppvisningsmatch mellan den blivande världsmästaren i tungviktsboxning, **Jersey Joe Wallcot** som mötte svenske **Olle Tandberg**. Matchen gick på B-plan med tillfälliga läktare runt ringen. Matchen blev Olle Tandbergs sista och Wallcot tog VM-titeln 1951.

VM på skridsko för herrar kördes på Tunavallen 18-19 februari 1950. Tävlingen är känd för att det avslutande 10 000-metersloppet fick skjutas upp i fyra timmar och drygt 20 000 åskådare fick gå hem. När tävlingarna återupptogs släppte arrangerande EIK in publiken gratis och det uppskattades att det var ännu fler som kom. Norrmannen Hjalmar "Hjallis" Andersen tog hem VM-titeln.

Året därpå. 1951 var det dags för **nya VM-tävlingar**, nu var det damernas tur och det blev en finska högst upp på pallen med två norskor på var sin sida.

1948 startades friidrottsgalan "Tunavallsspelen" och den 22 augusti 1950 blev Tunavallen historisk. Det slogs **två världsrekord på en kvart**. **George Rhoden**, Jamaica sprang 400 meter på nya rekordet 45.8 sek. och kulbjässen **Jim Fuchs**, USA stötte 17.95 m. och förbättrade sitt eget världsrekord. 23 friidrottsgalor arrangerades genom åren 1948 -1975, ofta med bra publiksiffror.

Speedway hade kommit till Sverige i början av 1950-talet och **på Tunavallens B-plan ordnades en bana**. En tillfällig sarg monterades vid varje tävlingstillfälle. Det blev en ganska kort bana på 263 meter. In med grus och stenmjöl och här körde Smederna fram till invigningen av Snälltorpet i sept. 1953.

Nytt publikrekord på Tunavallen blev det den 7 mars 1954, men det gällde inte fotboll, utan **SM-finalen i bandy** som spelades mellan Västanfors och Örebro SK. 17 895 åskådare såg Västanfors ta sitt första SM-guld, seger med 2-1.

1-2 februari 1958 var det dags för **skridsko igen**. Den här gången var det **EM** och Eskilstuna-skrinnaren Gunnar Ström fick kliva högst upp på prispallen på 500 meter. Gunnar var en sprinter och blev oplacerad i totalen.

VM i fotboll spelades ju i Sverige 1958 och Tunavallen fick en gruppmatch den 15 juni. **Jugoslavien – Paraguay** spelade 3-3 inför 12 916 åskådare.

Det nya publikrekordet 22 491 åskådare noterades när **IFK och GAIS kvalade till Allsvenskan hösten-63**. Båda lagen gick upp, men för att åka ur direkt.

I aug. 1988 gick **SM i friidrott på Tunavallen**. Det var sista chansen för många aktiva att kvala in till OS i Seoul några månader senare.

År 2001 byggdes Tunavallen om. Fyra 17-våningars höghus tronar nu i varje hörn och det blev en ren fotbollsarena. Löparbanor, längdhoppsgropar försvann och friidrotten fick sin egen arena på Ekängen. Gräsmattan byttes ut till konstgräs 2008. Två U-21 landskamper för herrar och två damlandskamper har hittills arrangerats.

2024 fyller alltså "Vallen" 100 år. Kan vi förvänta oss något spännande då?

Gunder Hägg diskas 1941

VM på skridsko 1950

Tunavallsspelen 1950
– två världsrekord inom en kvart
George Rhoden, Jamaica, t. v. och John Fuchs, USA, t. h. slog både världsrekord på 400 m resp. löstidning inom en kvart under Tunavallsspelen 1950. Båda kvalade till VM i fotboll och gyll. i korta hand värdmästaren Filip Persson, i mitten, en alltså

SM-final i bandy 1954

Allsvensk fotboll 1958

Kval till allsvenskan -63

OS i Paris 1900

De andra olympiska spelen anordnades i Paris år 1900. Det blev speciellt då Världsutställningen i Paris var "huvudnummret" och OS blev bara en del i jättearrangemanget och dessutom utspritt över hela året. Sverige ställde upp med totalt 55 deltagare, men det blev den 56:e som kom att ta Sveriges första OS-medalj.

Så här var det.

Ernst Fast, född i Stockholm 21 jan. 1881 var långdistanslöpare, hade det svenska rekordet på både 5- och 10 000 meter vid några tillfällen och tog två SM-guld på 10 000 meter.

Han var elektriker och kom så småningom att jobba som verkmästare hos *Forsells Elektriska AB* i Katrineholm och blev då uppmärksam i lokaltidningen, Katrineholms-Kuriren.

Här är hans historia. *Svenska Gymnastik – och Idrottsförbundet* hade inte nominerat honom som svensk olympiadeltagare till Paris-OS. Men ändå stod han på startlinjen i Maratonloppet. Fast jobbade på den *Svenska Paviljongen* vid världsutställningen och fanns ju på plats och var aklimatiserad. Han lyckades övertala arrangörerna att efteranmäla honom, vilket så skedde. Ett par medlemmar i den svenska olympiatruppen hade lyckas hyra en automobil- ett för tiden märkligt

ekipage – för att följa maratonloppet och vara tillhands med förfriskningar och annan service.

Maratonloppet sprangs under synnerliga svåra förhållanden. Temperaturen låg på 38 grader i skuggan och det var den varmaste veckan i Paris på 100 år och stor del av loppet löptes på stenlagda gator inne i Paris. Starten gick vid Racing Club i Boulognerskogen, ut i Paris och åter in i skogen och mål vid Racing Club. Redan från start var Fast i täten och det dröjde inte länge förrän den svenska automobilen ledde hela skaran. Fast började tidigt att konsumera förrådet av mogna citroner. I bilen fanns också ett antal sifoner med kolsyrat vatten, men det duschade Fast i.

Efter tre mil hade Fast ökat ledningen till hela 15 minuter och hälsades med "Vive la Suede" från publiken efter banan. Hela vägen hade en grupp cyklister visat vägen, plötsligt av en ren händelse visade det sig att de var på fel väg i parken och i

samma ögonblick var cyklisterna borta. Efter upptäckten fanns inget annat att göra än att

vända om. Den väg Fast sprang "extra" uppskattades ett par-tre kilometer. Fast hade förlorat sitt försprång och när han åter var på rätt spår hade konkurrenter kommit ifatt och förbi. Det blev för mycket. Efter att ha känt sig spänstig och pigg blev benen som gelé och han rasade i backen. Hans enda önskan var att få komma upp i bilen, vilket dock förvägrades honom.

Alldeles övergiven var han dock inte. En ung svensk bokbindare stannade vid Fast's sida och lyckades övertala honom att fortsätta, vilket Fast också gjorde, under förutsättning att han slapp springa, utan bara jogga i mål. När två utpumpade deltagare passerade den gående Fast blev det dock för mycket och i nästa ögonblick var det full fart igen.

Inne på Racing Club väntades det med spänning på segrarens ankomst.

Efter två timmar och 55 minuter uppenbarade sig en neddammad och fruktansvärt utpumpas fransman, som med sina sista krafter tog sig runt varvet inne på arenan och efter mållinjen föll han

ihop som en säck och fick medvetslös bäras bort. Efter några minuter kom en ny utpumpad fransman som också fick bäras bort.

Sedan dröjde det en god stund innan en liten krokig gestalt kom in genom grinden och hälsades av jublande svenskar. Skillnaden i spurt mellan de tre var oerhörd. Fast fortsatte efter målgången i högt tempo förbi åskådarläktaren ända in i omklädningsrummet.

När prisutdelningen förrättades ett par timmar senare var han den ende av pristagarna som kunde ta emot sitt pris. En guldmedalj. För övrigt den enda som utdelades vid de olympiska spelen i Paris 1900. Segertroféerna för övriga grenar utgjordes av konst- eller andra värdeföremål.

Ernst Fast blev genom felvisningen, kanske avsiktligt av franska patrioter inte vinnare i maratonloppet, men hans överlägsna löpning och briljanta kondition gjorde honom till dagens hjälte, inte bara bland de svenske, utan även i den franska pressen.

Prispallen såg ut så här	M. Thaeto	Frankrike	2.59.45
	E. Champion	Frankrike	3.04.17
	Ernst Fast	Sverige	3.37.14

Om bataljen i Paris 1900 hade tidningen "Marathon" 1912 en artikel och när Fast blivit Katrineholmare publicerade Katrineholms-Kuriren artikeln den 23 augusti 1920 under rubriken "En Katrineholmare som Maratonlöpare, när Ernst Fast blev trea i Paris."

Den kan du nu ta del av. John-Erik Nyman har plockat fram den. Du hittar den på vår hemsida.

sormlandsihs.wordpress.com

Ernst Fast avled 26 oktober 1959. Nu återstår bara en fråga. Var finns Sveriges första OS-medalj? Finns den i någon byrålåda hos något barnbarn?

Den borde väl finnas på Riksidrottsmuséet, eller kanske i en monter i Katrineholms Kommunhus.

Låt oss leta.

Östdal förblir historisk

Östdal är död. Svårt att ta in. Han avled 5 nov. 2020 och hann bli 98 år. Enligt Lennart Wangenfors var Östdal en av grundarna av SIHS, alltså en av de historiska personer som bildade Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap Och Östdal förblir historisk. En av Katrineholms, för att inte säga Sörmlands – och även i vissa delar av Sverige – en välkänd person. Han var Mr. Värmbol, hade idrottsföreningen Värmbol funnits utan hans insatser för sin älskade klubb. Frågan tåls att diskuteras.

Östdal var framför allt tidningsman, på Katrineholms-Kuriren. Sportchef under många år, sedan bygdereporter där hans handritade kartor väckte viss munterhet. Visst, de var inte av Rembrandtklass, men människor såg vad de föreställde. Och hans texter om landsbygdens människor var viktiga, inte bara för dem, utan även för andra som inte riktigt hade klart för sig hur hårt livet kunde vara för bönderna som ville bevara öppna landskap, hålla kor, grisar, höns och bedriva jordbruk.

Mig hälsade han med orden den 1 juni 1966 på min första arbetsdag på Katrineholms-Kurirens sportredaktion – *”Kom ihåg att ingen har dött av för mycket arbete, tvärtom”* Ord som – *”Detaljerna, glöm inte detaljerna”* gick in direkt. *”Och bra ifrån sig gör man bara på toaletten.”*

Vi delade skrivbord en trappa upp i det numera rivna gula KK-huset. Efter bara 14 dagars anställning låg det en A-5-lapp på min bordshalva med texten. *”Söder, från och med nu är du sport-chef under 14 dagar. Jag måste ta hand om höskörden på Östdal.”* Det här måste du göra skrev han. Jag lovar, det var uppdrag som hade räckt i månader.

Östdal själv hann med mycket, så otroligt mycket. Hans energi var gigantisk. Han skrev fyra böcker, den sista, en memoarbok kom ut 2016, fylld med detaljer om sitt liv och sin släkt.

Han var också radoröst i P4 Sörmland under många år och svarade för sportrapporteringen från Katrineholmsområdet. Han var uppskattad medarbetare i

Svenska Bandyförbundet och lagledare för det juniorlandslag som tog Sveriges första internationella guld 1968 i Finland.

Förutom jobbet med jorden och djuren på föräldrahemmet Ödesdal strax utanför Katrineholm blev han också kapten i reserven efter lumpatiden med högsta betyg. Han var stolt över att vara reservkapten, fast ännu mer stolt över prins Bertil medalj för sin idrottsgärning. Han kopplade av med dans. Tre gånger i veckan på sörmländska dansbanor, men helst i Örebro, sommar som vinter. Många galanta damer kan intyga hans danskonster. Han var bara barn när han blev trampad på högerfoten av en kviga. Foten blev aldrig behandlad och i hela livet gick han med högerfoten lite inåt, som om han skulle slå en skruvad frispark i fotboll. – *”Det gjorde inget, jag förde bättre till höger i dansen tack vare det”* sa han.

Han var inte älskad av alla, speciellt inte av ledarna i Katrineholms SK:s bandy. Det knorrades över att Värmbols bandy fick med textutrymme i KK än KSK. Svaret kom så småningom när Värmbol blev Allsvenskt och till och med besegrade storebror. Då blev det tyst i KSK-leden.

En junidag 2007 blev Värmbol Golf och Katrineholm SK ett bandylag under namnet **KatrineholmVärmbol Bandy-Sällskap**. Östdal begärde votering vid omröstningen, men förgäves. Sedan den dagen satta han aldrig sin fot på Backavallen. Bitterheten över sammanslagningen följde honom livet ut.

Jag lämnade Katrineholm för Expressen och Stockholm 1969. Vi höll dock kontakt genom alla år. Under hans ålders höst var det jag som klippte gräset på Näset, hans timmerstuga och bostad exakt 275 meter från föräldrahemmet Ödesdal. Han betalade mig frikostigt plus att vi efter klippningen delade en burk ärtsoppa vid köks-bordet med bistånd av hans närbo/sambo Lillan Jansson.

Människor som Östdal görs inte längre, han var unik. Jag har för evigt en plats i mitt hjärta för honom.

Göran Söderlund

Lennart Dahl

Styrelseledamoten i SIHS sedan början av 90-talet, Lennart Dahl, Nyköping avled den 22 augusti. Han blev 85 år och var hemstaden trogen hela livet. Det var i IFK Nyköping som Lennart var aktiv. Först som handbollsspelare i början av 1950-talet, sedan som ordförande i klubbens huvudstyrelse från 1967 och så småningom även ordförande i klubbens fotbollssektion 1972.

IFK förblev klubben i hans hjärta, i såväl med- som motgång. När föreningen "Äldre IFK-are" bildades 1994 var Lennart en av de drivande. År 2004 utsågs han till Hedersordförande i IFK Nyköping. Föreningen har förlorat en aktad medlem och hans arbetsinsatser har varit av stor betydelse för klubben. I SIHS var han de senaste åren ledamot av valberedningen.

Lars-Göran Carlsson

avled i höstas, 71 år fyllda. Han föddes i Norrköping och tävlade för Nyköpings Jakttskytteklubb och tog silver i Moskva-OS 1980 när han träffade 196 lerduvor av 200. Det blev en stenhård final med omskjutning mellan fem skyttar. Vann gjorde Danmarks Kjeld Rasmussen. Som OS-medaljör var han hedersledamot i SIHS.

Göran Söderlund,

Katrineholmaren och sportjournalisten Göran Söderlund gick bort 21 jan. i år. Han blev 77 år. Han tillhörde KAIK och testade på som ung på fotboll, bandy, ishockey och bordtennis.

Göran började på *Katrineholms-Kuriren* som sportjournalist 1959 och efter en kort tid på *Smålands-Tidningen* fick han jobb på *Expressen* 1969 där han blev kvar i 30 år och skrev om svensk idrott. Bland annat bevakade han fem

raka vinter-OS och kom 1999 ut med en bok om svenska fotbollsproffs i Italien. Han avslutade karriären som frilansare på *Idrottens Affärer*.

Göran var medlem i SIHS sedan några år och i *Backspegeln* står han för minnesorden över Erik "Östdal" Gustavsson. Det blev Görans sista jobb.

Klubben på botten

Eskilstuna Sportdykarklubb bildades för 57 år sedan 1964, föreningen var inte så aktiv de första åren men så gjorde föreningen en omstart år -68-69. Föreningen anslöts till Svenska Sportdykare Förbundet och man startade upp sportdykare utbildning med många nya entusiaster som ville lär sig sportens unika förutsättningar för att kunna utforska djupets härligheter. Jag själv gick sportdykarutbildningen 1971 för att sedan bli mer och mer aktiv i föreningen och bildande 1975 ungdomssektion.

Utvecklingen i föreningen och förbundet var stort under senare del av -70talet, det tillkom tävlingsverksamhet UV- (polo) Rugby, Fensimning, Uv-orientering. Fridykareaktiviteter, utbildning för ungdom i snorkelbevis både ett Svenskt och Nordiskt, tävlingsverksamhet fensimning, många cupper i UV-rugby både här i Eskilstuna och Sörmland som nationellt. Lägrverksamhet också det på vår Sörmlands kust som Västkust, våra ungdomar som fri-dök kunde ibland komma ner till sportdykarna (som hade luften med sig på ryggen) och glatt vinka till dessa.

Under de år som jag var aktiv i föreningen hade sportdykare inte konkurrens med utbildandet i djupets mystik. Jag hade några verkligen spännande och roliga år i föreningen. Nu när jag åter är med, som kassör är det stor skillnad på hur alla har mycket lättare att genomgå utbildning på sina semesterresor och sedan själv ordna sina dykupplevelser märker jag.

Jag kan fortfarande minnas den härlig känsla att fritt sväva i havets djup.

Lena Siljebråt

Sörmland

Barnidrott ska bygga på lek & glädje

www.rfsisu.se/sormland

 [rfsisusormland](https://www.facebook.com/rfsisusormland)